

عنوان مقاله:

کیفیت انعطاف پذیری در معماری خانه های ایرانی-اسلامی با نگاه ویژه به خانه طباطبایی های کاشان

محل انتشار:

سومین کنفرانس بین المللی عمران، معماری و مدیریت توسعه شهری در ایران (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

فروغ رضوی - دانشجوی دکتری معماری دانشگاه آزاد خوراسگان اصفهان

بهرام شاهی - دکتری معماری، استادیار دانشگاه آزاد خوراسگان اصفهان

خلاصه مقاله:

خانواده در فرهنگ انسانی اولین و اصیل ترین نهاد اجتماعی است که برای کارکرد بهینه نیازمند آرامش می باشد؛ همچنین وجوه فردی آرامش نیز به عنوان یک نیاز روانی برای هر انسان، روشن و مورد انتظار از فضای خانه است. خانه پدیده ای است حاصل کنش عوامل گوناگون؛ که فرهنگ و اجتماع در شکل دهی آن سهمی بزرگ دارند. در جوامع سنتی، این اثر پذیری در بعد فرهنگی بسیار بیش از امروز بوده که نتیجه، همسازی بیشتر با ساکنان و شرایط آنان بوده است. شناخت جنبه های این برهم کنش می تواند زمینه ساز به کارگیری آن مطابق با امروز باشد. از سوی دیگر خانه های یک دوره تاریخی روشن کننده برخی جنبه های شرایط اجتماعی زمان خود نیز هستند. این پژوهش به منظور شناخت چگونگی تاثیر گذاری شرایط اجتماعی و اعتقادی ساکنان بر معماری و به ویژه سازمان دهی فضاهای خانه های سنتی ایران و چگونگی تطبیق فضاها با نیازهای کاربران آن شکل گرفته است. تنظیم رابطه ی انسان، طبیعت و معماری از اصلی ترین عوامل تعیین کننده در دستیابی به آرامش می باشد؟ قابلیت تنظیم رابطه مذکور در چارچوب یک محیط ساخته شده به انعطاف پذیری به عنوان یکی از کیفیات فضا بستگی دارد. این کیفیت "انعطاف پذیری" به عنوان یکی از سنن معماری ایرانی؛ اسلامی در غالب فضاهای موجود در معماری ایرانی دوره اسلامی قابل شناسایی است، وجهی که به نظر میرسد در معماری امروز کمتر به آن پرداخته می شود. معمار سنتی با بهره گیری از هویت دینی ایمانی که محدود به زمان و مکان خاصی نبود، فضایی را خلق می کرد که بازتاب اندیشه های دینی خویش بود و به نیازهای درونی افرادی که در آنجا زندگی می کردند، توجه داشت. خانه به عنوان خصوصی ترین ملک هر فرد در اجتماع که از امنیت و حریم مشخص و ویژه برخوردار است، بیش ترین تأثیرپذیری را از این طرز تفکر دارد تا بتواند پاسخ گوی نیازهای مادی و معنوی مخاطبان خود باشد. در شکل گیری خانه های سنتی عوامل و عناصر زیادی نقش داشته است. در این میان، یکی از عوامل تعیین کننده، ارزشها و باورهای دینی است که سبب شکل گیری فرهنگ های مختلف شده است. روش تحقیق در پژوهش حاضر، از نوع توصیفی- تحلیلی است؟ نگارنده با استناد به مطالعات کتابخانه ای ابتدا به بررسی تاثیر آموزه های اسلامی بر خانه ی مسلمانان پرداخته و سپس به بررسی فاکتورهای موثر در ایجاد انعطاف پذیری با ذکر مزایای آن در مسکن پرداخته و بعد از بیان مبانی نظری مرتبط با آن، با بررسی خانه های سنتی (به طور ویژه خانه طباطبایی ها) رویکردهای طراحان سنتی را برای دستیابی به انعطاف پذیری در قالب نمودارهایی بیان کرده که دامنه ی گسترده ای از مفاهیم را پیش روی معمار قرار می دهد و او می تواند به عنوان ابزارهایی برای دستیابی به مسکن منعطف، بسته به شرایط و نیازهای هر پروژه، یک یا تعدادی از آنها را به عنوان رویکرد اصلی طرح برگزیده و از آن بهره برد. در واقع طراح با گزینش و اجرایی کردن این رویکردها در قالب ایده های طراحی خود می تواند زمینه ای را برای گسترش امکان مشارکت کاربر با ایجاد گزینه های متنوعی از استفاده های متغیر در اختیار وی برای ساماندهی ف ...

کلمات کلیدی:

خانه مسلمانان، فرهنگ، انطباق، معماری سنتی، انعطاف پذیری، خانه طباطبایی ها

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1119225>

